Raadsvoorstel: Z/21/706481/D-746065
Onderwerp: **Subsidieaanvraag Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem (SHOG)**

Datum: 11 mei 2021
Portefeuillehouder: Ro van Doesburg
I&O: 15 april 2021
B&A 20 mei 2021
Raadsvergadering: 10 juni 2021
Opsteller: Houwelingen, Arno van
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Aanvraag subsidie Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem (SHOG)

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. Het voornemen uit te spreken een subsidie van € 60.000,- te verlenen in 2022 aan SHOG ten behoeve van de ontwikkelfase en de startfase van de nieuwe hbo-opleiding onder voorwaarde dat, voorafgaand aan de uitkering van het bedrag, SHOG de beschikbaarheid van aanvullende middelen (financiering) aantoont van ten minste € 240.000,- (80% van € 300.000,-);
2. De financiële gevolgen van de beoogde subsidie (€ 60.000) te betrekken bij de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2022-2025.

Aanleiding:

Op 15 oktober 2020 heeft de raad besloten Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem (SHOG) te steunen in de volgende fase waarin de stichting met behulp van een kwartiermaker beoogt:

- het netwerk rondom de beoogde opleiding aan zich te binden;
- een onderwijspartner te vinden, en;
- financiering te realiseren.

Hiervoor is een subsidie van € 36.400 toegekend.

In het raadsvoorstel van 15 oktober 2020 was ook opgenomen dat bij eventuele vervolgvragen van de SHOG het uitgangspunt te hanteren dat de gemeente onder nader te stellen voorwaarden maximaal 5% van de totale benodigde additionele kosten voor haar rekening neemt. Op dit beslispunt is tijdens het besluitvormingsproces een amendement (693946) aangenomen. Besluit op dit punt is geworden: bij eventuele vervolgvragen van de SHOG het uitgangspunt te hanteren dat de gemeente een positieve grondhouding heeft tegenover het hbo-initiatief en vanuit deze positieve grondhouding mee wil denken over het financieringsvraagstuk met inachtneming van reguliere beleidsinstrumenten.

De kwartiermakersfase heeft geleid tot een ingrijpende aanpassing van de bestaande businesscase. De beoogde opleiding heeft nu de werktitel: Professional College voor Technologische & Maatschappelijke Transitie. De stichting ziet vanwege de haalbaarheid af van een rijksgefinancierde hbo-variant en kiest voor een particulier model.

In de I&O van 12 april 2021 heeft SHOG een stand van zaken gegeven. Hierbij is tevens een herijking van de business case gepresenteerd:

- Op 17 maart is een intentieverklaring getekend met HBO-Drechtsteden voor het verkennen van een hbo-bachelor met het profiel ‘professional college for technological & societal transition’ (TST).
- De opleiding gaat onder de verantwoordelijkheid vallen van HBO-Drechtsteden.
- Voor de startfase (fase 1) van deze, nu voor ogen zijnde niet publiek-bekostigde opleiding, is een (uitgebreide) Toets Nieuwe Opleiding nodig bij het NVAO (korter proces dan in de vorige business case).

- De opleidingsgrootte is 80-100 studenten.
- Voor de opleiding wordt een hoger collegegeld gevraagd aan studenten (€ 5000,-).
- SHOG ambieert het onderwijskundig concept “Living labs” (kort gezegd: opdrachten uit de praktijk binnen het curriculum plaatsen). SHOG wil de essentiële verbinding met het bedrijfsleven (learning community) vormgeven via beurzen, lidmaatschap en de zg. living labs.
- Er zijn 3 fasen: ontwikkelfase (1), startfase opleiding en verdere ontwikkeling opleiding (2A) en de fase van het uitvoeren en inbedden van de volledige opleiding (2B)
- Nieuwe keuzes (hierboven) zorgen voor een aanpassing in de businesscase en ook de financiering.
- Subsidieaanvraag gemeente: maximaal € 300.000 voor de fasen 1 (t/m 1 sept 2022) en 2A (t/m 1 sept 2025). SHOG en HBO-Drechtsteden verplichten zich daarmee tot een inspanning tot het binnenhalen van andere subsidies. SHOG vraagt nu € 300.000 subsidie om de start van de opleiding in 2022 mogelijk te maken.

Beoogd effect:

Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem (SHOG) heeft de ambitie om in de historische binnenstad van Gorinchem een brede hbo-opleiding op te richten. Landelijk is het hbo al enige tijd op zoek naar een meer gepersonaliseerd en gedifferentieerd onderwijsaanbod. Een nieuwe hbo-opleiding in Gorinchem biedt een kleinere (regionale) leergemeenschap waarbinnen ruimte is voor (onderwijs)vernieuwing.

SHOG beoogt met haar brede opleiding een grotere regionale samenwerking gericht op de uitdagingen in de publieke en private sector. De hbo-bachelor opleiding Professional College voor Technologische & Maatschappelijke Transitie wordt een netwerkorganisatie en zal het product zijn van co-creatie (een samenwerking van regionale zorginstellingen, regionaal onderwijs, regionale gemeenten, andere regionale maatschappelijke instellingen en bedrijven).

Onderwijs is één van de belangrijkste regiofuncties van Gorinchem; om de regio vitaal te houden helpt ‘functiestapeling’: het is voor Gorinchem en voor de belangrijkste ‘gebruikers’ uit de regio van belang dat Gorinchem een zo’n breed mogelijk aanbod van regiovoorzieningen heeft. Hoger onderwijs kan dit aanbod versterken en vergroten.

Argumenten:

1. *De gemeente staat welwillend tegenover het SHOG initiatief. Echter in de komende start- en ontwikkelfase van de nieuwe opleiding zou het onderwijsveld in de lead moeten zijn met betrekking tot het investeren in de nieuwe opleiding en niet de gemeente.*

   SHOG heeft een subsidie gevraagd van € 300.000. Dit is de totale benodigde financiering voor fase 1 (ontwikkelfase) en fase 2A (startfase opleiding en verdere ontwikkeling opleiding). In het raadbesluit SHOG kwartiermakersfase (Z/20/688462/D-707376) d.d. 15 oktober is o.a. aan SHOG gevraagd te komen met een rapportage waarin het commitment van financieringspartners t.b.v. de duurzame exploitatie van de hbo-opleiding is beschreven. Er zijn tot nu toe geen financieringspartners gevonden (HBO-Drechtsteden investeert ‘in kind’ en niet financieel.).

   Onderwijspartners zouden juist in de lead moeten zijn voor de financiering van de nieuwe hbo-opleiding. Het laat dan zien dat de onderwijspartners van SHOG vertrouwen hebben dat de nieuwe opleiding levensvatbaar is en een meerwaarde is binnen het totale hbo-aanbod. De gemeente staat nog steeds welwillend tegenover het SHOG initiatief en wil daartoe een subsidie verlenen van € 60.000 op voorwaarde dat het resterende bedrag van €240.000 door andere partners wordt gefinancierd.

2. *Om op 1 september 2022 van start te kunnen met de opleiding is een subsidie gevraagd die onderdeel zou moeten uitmaken van de gemeentelijke begroting 2022.*

   De start van de opleiding is door SHOG gesteld op 1 september 2022. De voorbereidingsfase, waaronder curriculumontwikkeling en de accreditatie van de opleiding, start in 2021. De voorgenomen subsidietoekenning zal betrokken worden bij de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2022-2025.

Risico's:

1.1 De toekenning van subsidiebedrag betekent nog niet dat de opleiding ook start op 1 september 2022.

Voordat de hbo-opleiding van start gaat moet de opleiding ontwikkeld worden en geaccrediteerd. Tegelijkertijd moeten studenten zich aanmelden voor de nieuwe hbo-opleiding in Gorinchem. Mogelijke risico's in deze voorfase zijn:

- Als het accreditatietraject niet voor aanvang van het collegejaar 2022-2023 positief is afgerond, kan de opleiding niet geaccrediteerd starten per 1 september 2022.
- Zijn studenten (nog) geïnteresseerd in deze hbo-opleiding? In hoeverre is het onderzoek van Markteffect (2018) over de instroompotentie nog actueel n.a.v. de herijking van de business case, zeker gelet op het gegeven dat de stichting voornemens is te werken met een substantieel hoger collegegeld (€ 5000,-). Bij te weinig animo bij studenten kan de opleiding niet starten.
- Onderwijs- en studentenhuisvesting is een onderdeel dat tijdens de I&O nog niet is uitgewerkt. Mogelijk wordt hiervoor door SHOG nog steun gevraagd aan de gemeente.

1.2 Bij de start van de opleiding moet een garantie zijn dat studenten die starten met de opleiding deze ook succesvol kunnen afronden.

Er wordt in de herijking gesproken over een totaal van 80-100 studenten inclusief uitloop in plaats van de beoogde 600 studenten. Dit kan effect hebben op de continuïteit van de opleiding.

- Er is nu een aangepaste ambitie neergelegd om een vernieuwende brede bachelor te realiseren in plaats van een hbo+ hounoursprogramma. Dit kan effect hebben op het percentage studiesucces en studierendement van de opleiding. De jaarinstroom is 20 studenten. Bij uitval van studenten wordt de groepsgrootte te klein om binnen de exploitatie kwalitatief goed onderwijs te geven. Er ligt echter wel een verantwoordelijkheid naar de studenten toe om de opleiding af te ronden. Dit brengt extra kosten met zich mee. Door wie worden deze kosten gedekt?

1.3 Financiering in de exploitatie van de opleiding wordt gevraagd van bedrijven en organisaties.

SHOG wil de essentiële verbinding met het bedrijfsleven (learning community) vormgeven via beurzen, lidmaatschap en de living labs. Aan het bedrijfsleven wordt per student een beurs gevraagd van €1500,- per jaar. Continuïteit in deze financiering moet worden gewaarborgd om elk jaar de exploitatie financieel rond te krijgen. SHOG geeft aan dat verbeteringen mogelijk zijn door incidentele subsidies. Verbeteringen moeten een vast onderdeel zijn van je exploitatie en niet afhankelijk van incidentele subsidies.

Financiën:

Besluitvorming over het voornemen om onder voorwaarden te subsidiëren is verwacht in de raadsvergadering van 10 juni 2021. De financiële gevolgen van de beoogde subsidie (€ 60.000) wordt

betrokken bij de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2022-2025.

Participatie/Communicatie:

SHOG heeft ten behoeve van haar netwerk verkennende gesprekken gevoerd met organisaties in de publieke sector (o.a. zorginstellingen, regionaal onderwijs en regionale gemeenten) en bedrijven uit Gorinchem. Na gesprekken met verschillende hbo-instellingen heeft SHOG met HBO-Drechtsteden een Intentieverklaring getekend op 17 maart 2021 om een vierjarige bachelor “Professional College voor Technologische & Maatschappelijke Transitie” onder verantwoordelijkheid van HBO-Drechtsteden te verkennen.

Duurzaamheid:

Vervolgproces:

Het politieke proces om de te komen tot een besluit met betrekking tot een subsidie aan SHOG is als volgt uitgelijnd:

I&O: 15 april
B&A: 20 mei
Besluitvorming: 10 juni

Bijlagen:

Presentatie SHOG I&O 15 april 2021

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 11 mei 2021

Besluit:

1. Het voornemen uit te spreken een subsidie van € 60.000,- te verlenen aan SHOG ten behoeve van de ontwikkelfase en de startfase van de nieuwe hbo-opleiding onder voorwaarde dat, voorafgaand aan de uitkering van het bedrag, SHOG de beschikbaarheid van aanvullende middelen (financiering) aantoont van ten minste € 240.000,- (80% van € 300.000,-);
2. De financiële gevolgen van de beoogde subsidie (€ 60.000) te betrekken bij de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2022-2025.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 10 juni 2021

Griffier, Voorzitter,